

Bijdragen voor Het Laatste Woord kunt u sturen aan Het Laatste Woord, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of aan hetaatstewoord@parool.nl. Bijdragen mogen niet langer zijn dan zeshonderd woorden. De redactie behoudt zich het recht voor stukken in te korten.

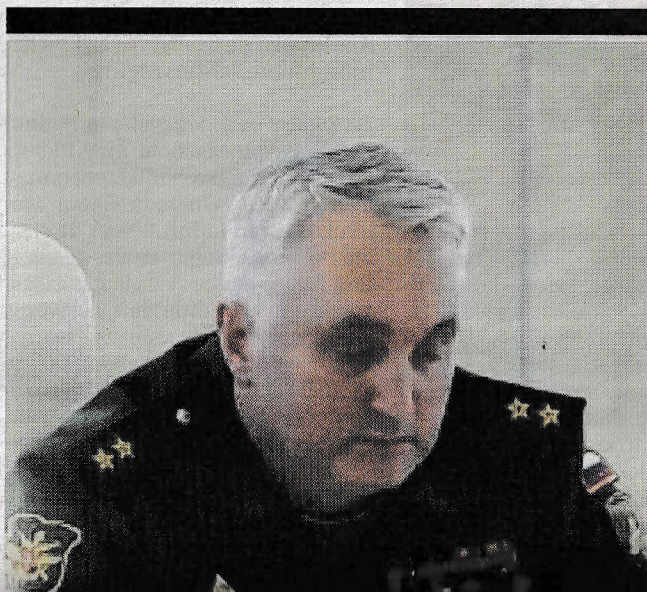
het laatste woord

Keerpunt 2014 Rusland en het Westen

Poetins postmoderne oorlog is reeds

Bracht 2014 doorbraken? En hoe gaat dat in 2015? Rond de jaarwisseling brengt Het Laatste Woord een serie rond keerpunten van 2014 en de verwachtingen voor 2015. Vandaag: Sophia Kornienko over Rusland.

Een Russisch jongetje van zes vraagt in een winkel in Londen: "Mam, waarom kopen we zo wei-

En Londen: "Mami, waarom kopen we zo weinig?"

"Omdat het Russische geld twee keer minder waard is geworden," zegt moeder.

"Door de oorlog?"

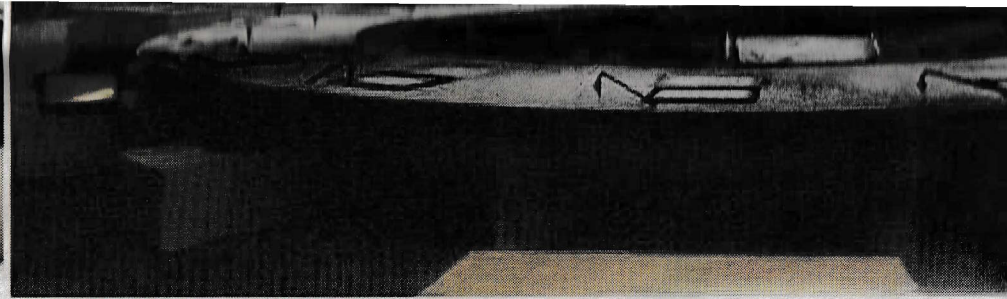
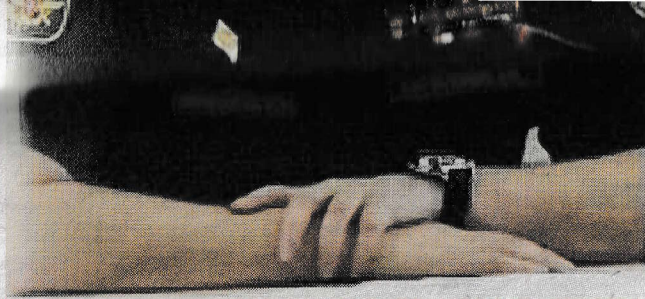
"Ja, zoiets."

"Rusland heeft de oorlog dus verloren?"

Wat voor dit Russische kind zo helder lijkt, is aan de aandacht van veel Europese politici en analisten ontsnapt. Sommigen hadden niet eens gemerkt dat Rusland inderdaad oorlog voert. Tegen hun land.

In Nederland werd na de MH17-ramp gezegd dat de oorlog in Oekraïne 'nu ook onze oorlog' is, maar het was allang onze oorlog. Want de oorlog in Oekraïne vormt maar een klein deel van de veel gevaarlijkere oorlog tegen het Westen die Vladimir Poetin al een paar jaar geleden heeft gelanceerd. Voor binnenlands gebruik wordt die als reactie op de NAVO-uitbreiding voorgespiegeld, maar in werkelijkheid heeft die een geheel andere functie.

Poetins systeem is bedacht door de talentvolle reclameman en postmodernistische schrijver Vladislav Soerov. Hij is niet geïnteresseerd in grenzen en ideologieën. Waar deze postmoderne oorlog van het Kremlin om draait, is het veranderen van het westerse politieke en maatschappelijke speelveld. Poetin wil dat Europa even corrupt en ontransparant wordt

LIVE

DEFENCE MINISTRY: AT POINT OF CRASH
WE DETECTED ANOTHER AIRCRAFT

NEW YORK 09 03

OSCE SAYS ALLOWED FULL ACCESS TO #MH17 CRASH SITE BY ANTI-

Beeld van Russia Today na het neerhalen van de MH17.

als zijn rijk, met even veel wantrouwen tegen maatschappelijke instituten, politici, Amerikaanse bondgenoten en de pers, zonder waarden of waarheid behalve het geloof dat alles gekocht mag worden.

Zo'n Europa is gemakkelijk te manipuleren en te beheersen, doordat kleine groeperingen binnen de politieke en zakenelite nauw verbonden raken met Poetins vertrouwelingen, en de Europeanen niets anders dan ruis horen via de media, waar heldere discussie en diepgaande analyse

onmogelijk worden gemaakt door giftige injecties van *desinformatie* en propaganda.

Rusland geeft honderden miljoenen dollars uit aan propaganda bui-

Hij wil dat Europa even corrupt en ontransparant wordt als zijn rijk

ten de eigen grenzen. De Engelstalige zender Russia Today is al populairder op YouTube dan CNN, omdat het samenzweringstheorieën, het zwartmaken van de VS en de EU en het zaaien van wantrouwen over fundamentele humanistische waarden als alternatief wereldbeeld verpakt. In werkelijkheid is Russia Today een duur, modern en zeer efficiënt wapen. Hetzelfde geldt voor alle officiële Russische media en de legers van internet trolls (die betaald worden om pro-Poetin commentaar op socia-

le media te plaatsen) die zelfs de websites van Westerse kwaliteitskranten dagelijks bestoken.

Russische olie en gas, Russische cultuurgezanten en peperdure internationale fora zijn nu allemaal wapens, schrijven de Britse journalisten Peter Pomerantsev en Michael Weiss in hun recente rapport *The menace of unreality*.

Daarom voelde het begin dit jaar zo ongemakkelijk om de beelden van de grote Nederlandse delegatie bij de omstreden Spelen in Sotsji te zien. Of

Lopen in de binnenstad

Die heerlijke, gezellige en drukke stad Amsterdam! (*Het Parool*, 27 december) Wel eens in Florence, Parijs, of Brussel geweest? Nog veel drukker. Fijn toch dat zo veel toeristen naar onze prachtige stad komen? Het is een stad vol bij elkaar liggende, beroemde musea en architectuur, alles beloopbaar. En alleen lopend kun je echt alles op je in laten werken, ervan genieten. Wij zijn er zelf ook trots op.

Dus: alle fietsverhuurders uit de

binnenstad weren en hun handel buiten de grachtengordel uitoefenen. Dan hebben we gelijk geen onhandige en onwetende toeristen meer die op het trottoir de mensen van de sokken rijden.

En is het niet oneindig veel fijner om met de fiets de buitenwijken te ontdekken, langs de mooie polders bij de Amstel, door het Amsterdamse Bos en aan de Nieuwe Meer ontspannen, met het pontje naar Noord en ommelanden fietsen om het echte Holland te ontdekken? En kan die fietsenhandelaar dan niet gelijk een

folder uitreiken met de elementaire regels van hoe te fietsen in de stad? Want dat is een gotspe in het verkeer.

Zijn de trottoirs in de binnenstad weer helemaal voor de wandelaar en wordt het een stuk rustiger.

Mij zie je alleen door de week in de binnenstad, liefst in de ochtenduren. Dan geniet ik in alle rust.

Els A. Cramer

File bij de Bijenkorf

Zondag was het uitverkoop en het centrum loopt propvol mensen.

Toch weinig auto's op het Damrak richting CS. Vreemd.

Dan kom ik bij de Bijenkorf, en daar staan auto's te wachten om rechtsaf de parkeergarage in te gaan over die nieuwe enkele rijbaan. Wie recht door wil, moet daarop wachten. Gevolg: een rij auto's van de Dam tot vna de Munt, want het loopt aan alle kanten vast. En dat allemaal doordat de uitvoegstrook voor de Bijenkorf naar de parkeergarage is weggehaald! Door dat ene knelpunt!

Daar is goed over nagedacht. Gefeliciteerd gemeente!

Over een tijd moet die straat weer op de schop, want dit werkt niet, maar het is wel weer goed voor de werkgelegenheid.

Tineke Cuperus

Snel openbaar vervoer

Het GVB is een vervoersbedrijf dat personen op een prettige, veilige en comfortabele wijze zou moeten vervoeren. Het dient passagiers daarom zo dicht mogelijk bij werkplek, school, ziekenhuis, dokter, familie, theater, zwembad, sportveld enzo-

open. Bij binnenkomst breekt een katholieke mis gaande; de M&A kerker was, na een faillissement, overgenomen.

Hennie den Hartog, Els van Trier

Wilt u met uw mening op deze plaats staan, schrijf dan een brief van maximaal 69 woorden en mail deze naar 69woorden@parool.nl.

jaren gaande

spreken op primetime op de Nederlandse tv, bijvoorbeeld in *Nieuwsuur*. Zoals Lenin ooit zei: "De kapitalisten zullen ons het touw verkopen waarmee we hen later ophangen," zo gebruikt Poetin de vrijheid van meningsuiting en de vrije wereldmarkt als platform voor manipulatie en afpersing.

Nu wordt het voor Moskou problematischer om het genoemde metaforische touw te kopen. De ziekelijke afhankelijkheid van olieprijszand leidde tot de razendsnelle val van de roebel. Met een dreigende economische recessie en politieke crisis in het vooruitzicht, is Moskous retoriek wat veranderd, zoals duidelijk was in Poetins recente persconferentie.

En de Russische bevolking neemt de angst om terug te komen weer af. Jarenlang waren ze bang om de bescheiden verworvenheden van het laatste decennium te verliezen – even goede kleren en boodschappen als in het buitenland en, voor een klein deel van de Russen zelfs af en toe naar het buitenland reizen. Maar als dat vervalt in een chaos vergelijkbaar met die na de val van de Sovjet-Unie is er niets te verliezen en dus niets meer te vrezen.

Binnenkort heeft het Westen een kans om terug te slaan tegen de Russische propagandamachine door publiekelijk en zo openlijk mogelijk hulp te bieden aan het zinkende schip van de Russische economie. Daar moet het opgeven van de hybride-oorlogvoering in Oekraïne en de agressieve propaganda-oorlog tegen het Westen tegenover staan.

Maar als de Russische economie weer licht begint te herstellen, moet het Westen, inclusief Nederland, strakker vasthouden aan de fundamentele waarden van de democratie en zich niet opnieuw laten verleiden tot het verkopen van 'het touw'.

Sophia Kornienko is een Russische radiojournalist in Nederland sinds 2005

om ex-minister Frans Timmermans te horen zeggen dat de Nederlanders het daar over mensenrechten zouden hebben. Plat gezegd boeit het niemand wat de Nederlandse delegatie zegt. De koning der Nederlanden, staatshoofd van een voor Poetin belangrijk land, heeft met de Russische autoritaire leider een pilsje gedronken. Dat staat op de foto, en dat telt.

Even ongemakkelijk was het om na de MH17-ramp soldaten en officieren van de Russische propaganda-oorlog het Nederlandse volk te horen toe-

voorts te brengen. Maar wat gebeurt er? Tramlijn 25 is, ondanks veel protest, geschrapt. Haltes worden opgeheven: op de Ceintuurbaan niet minder dan op de Ceintuurbaan. Bovendien

doen er niet meer toe. Het is schandelijk en diep treurig.

Een tip voor de leidinggevenden van deze winstondernehmung: Wilt u

N et de kerst gehad en 2015 staat voor de deur. Een tijd van vrede op aarde, bestewensen en goede voornemens. Prima. Een mooi 2015 dus, ook aan u. Maar moeten we in 2015 ook nog ergens bang voor zijn? Ik vrees voor Poetin.

Hoewel ik Poetin als mens natuurlijk het allerbeste voor het komend jaar wens, hoop ik tegelijkertijd dat hij rap een persoonlijkheidstransplantatie ondergaat. Nergens is het persoonlijke zo van geopolitieke invloed als op dit moment in Rusland en dat baart me zorgen. Eerst maar even het grote plaatje.

Vroeger hadden we twee machtsblokken: de VS en Rusland. Nu gaan we toe naar vier machtsblokken. Allereerst hebben we natuurlijk nog steeds de VS, hoewel op de weg terug nog steeds het machtigste land op aarde. Maar daar komt het gevaar waarschijnlijk niet voortaan. De Amerikanen zullen er niet en daar natuurlijk wel blijven ingrijpen, maar omdat ze partij zijn, kunnen ze zich ook altijd weer terugtrekken.

Verder hebben we China, Europa en Rusland. China koopt op

dit moment de halve wereld van Afrika tot IJsland (driehonderd vierkant kilometer land is er inmiddels nese handen), dus geen oorlog begint dat ze tijdens een conflict van hun eigen bezittingen is inmiddels te

Europa is weliswaar economische eenheid, maar geen politieke eenheid. Voordat in Europa dezelfde kant op staat, is er nog een conflict te zitten we diep in de 21e eeuw. De continenten Australië spelen een belangrijke rol van betekenis. Australië en Australië te samen om met de Grote Visvangst kunnen doen (beide overigens wel hetzelfde als grootste handelsovereenkomst met China)

Blijft over Rusland. Poetin, een naar het buitenland politiek staatsman, die de grootste land wil benadrukken, gelijktijdig met een land dat voor de grond zit.

Minstens een kwart van de Russen met elkaar

